

ПРИРОДНО-МАТЕМАТИЧКИ ФАКУЛТЕТ

ИЗВЕШТАЈ О ОЦЕНИ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ
<p>1. Датум и орган који је именовео комисију</p> <p>Наставно-научно веће Природно-математичког факултета, Универзитета у Новом Саду, на 12. седници одржаној 26.06.2019. године именовало је комисију за оцену и одбрану докторске дисертације кандидата Наташе Дракулић Ковачевић под насловом „Развој туризма и оцена туристичке конкурентности Јужнобанатске области“.</p> <p>2. Састав комисије са назнаком имена и презимена сваког члана, звања, назива уже научне области за коју је изабран у звање, датума избора у звање и назив факултета, установе у којој је члан комисије запослен:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. др Кристина Кошић, ванредни професор, ужа научна област: туризам, 20.01.2015., Департман за географију, туризам и хотелијерство, Природно-математички факултет, Универзитет у Новом Саду, председница 2. др Добрица Јовичић, редовни професор, ужа научна област: туризам, 15.05.2013., Географски факултет, Београд, члан 3. др Невена Ћурчић, ванредни професор, ужа научна област: туризам, 12.09.2013., Департман за географију, туризам и хотелијерство, Природно-математички факултет, Универзитет у Новом Саду, чланица 4. др Вања Павлуковић, ванредни професор, ужа научна област: туризам, 07.03.2016., Департман за географију, туризам и хотелијерство, Природно-математички факултет, Универзитет у Новом Саду, чланица 5. др Угљеша Станков, ванредни професор, ужа научна област: туризам, 01.07.2016., Департман за географију, туризам и хотелијерство, Природно-математички факултет, Универзитет у Новом Саду, ментор
II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ
<ol style="list-style-type: none"> 1. Име, име једног родитеља, презиме: Наташа, Љиљана, Дракулић Ковачевић 2. Датум рођења, општина, држава: 05.11.1982. године, Нашице, Република Хрватска 3. Назив факултета, назив студијског програма дипломских академских студија – мастер и стечени стручни назив Природно-математички факултет, Менаџер у туризму, Дипломирани менаџер у туризму 4. Година уписа на докторске студије и назив студијског програма докторских студија 2015, Доктор наука – Геонауке (туризам)

5. Назив факултета, назив магистарске тезе, научна област и датум одбране:
Природно-математички факултет, Универзитет у Новом Саду, назив рада: „Сеоски туризам Дорослова“, туризам, 12.10.2006.

6. Научна област из које је стечено академско звање магистра наука: **Туризам**

III НАСЛОВ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:
„Развој туризма и оцена туристичке конкурентности Јужнобанатске области“

IV ПРЕГЛЕД ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:

Докторска дисертација садржи укупно 316 страна, 4 карте, 46 табела, 22 графикона, 81 слику и 745 извора литературе.

Поред Предговора, Биографије, Литературе, Прилога и Кључне документацијске информације као издвојених делова у раду, докторска дисертација „Развој туризма и оцена туристичке конкурентности Јужнобанатске области“ кандидата **Наташе Дракулић Ковачевић** садржи следећа поглавља:

1. **Увод** (6-8)
2. **Предмет, хипотеза, циљеви и значај истраживања** (9-11),
3. **Теоријско-методолошки оквир истраживања** (12)
4. **Туристичко-географски положај** (13–15)
5. **Природно-географске карактеристике** (16-62): 5.1 Релјефне карактеристике, 5.2 Климатске карактеристике, 5.3 Хидрографске карактеристике, 5.4 Биљни и животињски свет, 5.5 Заштићена природна добра - подручја
6. **Друштвено-географске карактеристике** (63–127): 6.1 Становништво, 6.1.1 Квантитативно кретање становника Јужнобанатске области, 6.2 Привреда, 6.2.1 Примарни сектор, 6.2.2 Секундарни сектор, 6.2.3 Терцијарни сектор, 6.3 Културно-историјско наслеђе, 6.3.1 Општина Алибунар, 6.3.2 Општина Бела Црква, 6.3.3 Општина Вршац, 6.3.4 Општина Ковачица, 6.3.5 Општина Ковин, 6.3.6 Општина Опово, 6.3.7 Општина Панчево, 6.3.8 Општина Пландиште, 6.3.9 Народна ношња, 6.3.10 Обичаји, 6.3.11 Гастрономија
7. **Материјална база** (128-156): 7.1 Саобраћај, 7.2 Угоститељски капацитети
8. **Туристички промет** (157-161)
9. **Анализа постојећих и потенцијалних облика туризма** (162-216): 9.1 Ловни туризам, 9.2 Риболовни туризам, 9.3 Екотуризам, 9.4 Авантуристички туризам, 9.5 Спортски туризам, 9.6 Научички туризам, 9.7 Културни туризам, 9.7.1 Манифестациони туризам, 9.8 Вински туризам, 9.9 Сеоски туризам, 9.10 Здравствени туризам
10. **Анализа стратешког планирања и пројеката за развој туризма** (217 -228)
11. **Туристичка валоризација** (229-236)
12. **SWOT анализа и маркетинг стратегије** (237-251): 12.1 Интернет и информационе технологије
13. **Анкетно истраживање представника понуде о туристичкој конкурентности** (252-265): 13.1 Теоријски оквир, 13.2 Поступак, 13.3 Резултати истраживања
14. **Одрживи развој туризма** (266-272)
15. **Закључак** (273 -276)

V ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:

Увод

У уводном делу кандидат указује на трендове туристичке тражње у свету, стратешке документе у којима се Вршац са околином означава као једна од кључних дестинација за развој туризма уз намеру да се у будућем периоду изради мастер план. Туристичка конкурентност се посматра

као кључни фактор у даљем развоју туризма, те из тога произилази потреба за унапређењем исте. Истовремено се указује на ограниченост доступне литературе о проучаваном простору са аспекта туризма.

Предмет, хипотеза, циљеви и значај истраживања

У овом поглављу су научно-методолошки коректно дефинисани циљеви истраживања уз навођење полазних хипотеза и очекиваних истраживачких и научних вредности докторске дисертације. Кандидат је прво образложио разлоге за утврђивање хипотеза, а затим их навео. Постављене су следеће три хипотезе: „*Постојећи природни и културни ресурси нису довољно укључени у туристичке процесе.*“, „*Предузећа која послују у области туризма недовољно примењују савремене облике пословања, информационо-комуникационе технологије и концепт одрживог развоја.*“ и „*Јужнобанатска област није конкурентна туристичка дестинација, али располаже са ресурсима на којима може да гради конкурентност.*“

Теоријско-методолошки оквир истраживања

Поглавље описује примењене методе у току истраживања, обраде података и писања дисертације.

Туристичко-географски положај

Кандидат детаљно описује положај Јужнобанатске области у Србији и Војводини, припадајуће општине и приступачност Области у односу на саобраћајнице. Истиче се добар туристичко-географски положај Области због непосредне близине Београда као највећег емитивног центра и најважнијег саобраћајног чворишта у земљи. Поглавље завршава са навођењем главних конкурената на домаћем и међународном тржишту.

Природно-географске карактеристике

Овај део рада садржи пет поглавља која детаљно представљају и анализирају рељефне, климатске и хидрографске карактеристике Јужнобанатске области, затим биљни и животињски свет са посебним освртом на заштићена природна добра као важан ресурс туристичке понуде. Указују се на предности и погодности природно-географских карактеристика за развој различитих облика туризма, претежно спортско-рекреативних.

Друштвено-географске карактеристике

Ово поглавље садржи три целине: Становништво, Привреду и Културно-историјско наслеђе. У оквиру целине Становништво кандидат даје историјски осврт насељености простора што за резултата има појаву бројних и разноврсних објеката културног наслеђа који претежно представљају потенцијалне туристичке ресурсе. Други део односи се на квантитативне и квалитативне карактеристике становништва чији је преглед од значаја због карактера туризма као радно интезивне делатности. Целина под називом Привреда даје преглед заступљених привредних делатности што је од значја због повезаности туризма са бројним привредним делатностима које га на посредни или непосредни начин подржавају. У оквиру целине Културно-историјско наслеђе дат је преглед материјалног и нематеријалног културног наслеђа као важног ресурса постојећих и потенцијалних облика туризма.

Материјална база

Кандидат у овом поглављу материјалну базу представља кроз две целине: Саобраћај и Угоститељски капацитети. Дат је детаљан приказ саобраћајница да би се указала приступачност Јужнобанатске области и туристичких ресурса различитим превозним средствима. У оквиру угоститељских капацитета дат је преглед и квантитативно кретање смештајних капацитета у десетогодишњем периоду по општинама Јужнобанатске области. На основу анализе доступних

статистичких података кандидат уочава значајне промене у погледу бројности и врсте пословних јединица сектора смештаја. У односу на почетну годину посматрања, структура пословних јединица до 2018. године значајно је измењена: број хотела је умањен за 60%, број мотела за 80% и број кампова за 33%; број гостионица са преноћиштем и дечијих и омладинских одмаралишта порастао је за 50%, а регистроване су нове пословне јединице: туристички апартмани, туристичко насеље, преноћишта, приватне собе, приватне куће и станови и сеоска туристичка домаћинства. Због бројности објеката ресторатерства кандидат табеларно приказује репрезентативне објекте на основу квалитета хране, особља и амбијента.

Туристички промет

У поглављу Туристички промет кандидат анализира број долазака и број ноћења туриста на основу доступних званичних статистичких података у протеклом петнаестогодишњем периоду. Поменути параметри приказани су текстуално, графички и табеларно у односу на национални ниво, Војводину, друге области у Војводини и по општинама Јужнобанатске области. Кроз расположиве податке кандидат указује на значајно одступање општине Вршац у односу на друге општине Области у погледу туристичког промета. Процентуално учешће број долазака туриста у поменуту општину, а у зависности од године посматрања, у укупном броју долазака туриста у Јужнобанатску област креће се од 48,5% до 71, 4% чиме се указује на развијеност туризма у односу на друге општине у Области.

Анализа постојећих и потенцијалних облика туризма

У оквиру анализе бројних постојећих и потенцијалних облика туризма кандидат презентује ловни, риболовни, авантуристички, наутички, спортски, сеоски, градски, конгресни, здравствени, верски, културни, манифестациони, гастрономски, вински и екотуризам. Детаљно су представљени најважнији локалитети и носиоци туристичке понуде, програми обиласка, додатни садржаји на локалитетима, удружења повезана са конкретним обликом туризма, организатори активности и манифестација, временски оквир погодан за туристичка кретања, законски оквир и остале релевантне информације.

Анализа стратешког планирања и пројеката за развој туризма

Кандидат у овом поглављу наводи најважније стратешке планове и пројекте за развој туризма са описом реализованих активности и одговорних институција за развој туризма на посматраном подручју. Кроз бројност и постављене циљеве у оквиру стратешких докумената указује се на чињеницу да је развој туризам у свим општинама Јужнобанатског округа постављен као стратешки циљ, уз инсистирање на принципу одрживости приликом развоја. Анализом представљених планова, пројекта и стања на терену кандидат указује на прецењеност кадровских, организационих и финансијских могућности за реализацију пројеката, идентификацију свих облика туризма уместо усмерености на тржишну нишу, нереалне пројекције потенцијалних туриста, као и изостанак истраживања туриста што доводи до реалног стања остварених резултата. Посебан осврт даје се прекограничној сарадњи са Румунијом и пројектима који су перетежно финансирани из ИПА фондова, а који доприносе развоју туризма посматраног подручја.

Туристичка валоризација

У овом делу рада кандидат дефинише одабран метод туристичке валоризације. Примењени су предложени критеријуми за туристичку валоризацију од стране Светске туристичке организације који обухватају низ интерних и екстерних фактора. Критеријуми указују на специфична својства и вредности сваког појединачног фактора, као и на елементе који омогућавају туристичко коришћење ресурса. Кандидат спроводи туристичку валоризацију да би се утврдио укупан атрактивни туристички потенцијал анализираних подручја. Резултати указују да већу туристичку вредност имају природни ресурси у односу на културне. На крају поглавља приказана је туристичка валоризација одабраних културних добара на основу X. ду Крос модела

са матрицом тржишне привлачности/робусности. Валоризацијом се указује на средњу тржишну привлачност и степен привлачности културних добара чиме се отвара могућност унапређења субиндикатора.

SWOT анализа и маркетинг стратегије

Због потребе за применом неке од техника анализе интерног и екстерног окружења дестинације ради управљање туризмом на дестинацији кандидат спроводи SWOT анализу. Техника је одабрана због свеобухватности и степена коришћења у пракси у оквиру стратешког планирања. Кроз SWOT анализу кандидат указује на стимулативне и дестимулативне факторе развоја туризма које су распоређене у четири групе: шансе и претње на домаћем и иностраном тржишту и интерне предности и недостатке. Циљ анализе је подстицање развоја туризма користећи предности и шансе, уз минимизирање претња и слабости. На основу анализе кандидат даје смернице за даљи развој туризма. Поред претходне анализе поглавље садржи TOWS анализу, предлог производног микса Туристичке дестинације Јужни Банат, врсте и одабране маркетинг стратегије производа, цене и промоције. Кроз последњи део целине кандидат обрађује употребу Интернета и информационах технологија са посебним освртом на присуство локалних туристичких организација и одабраних објеката за смештај кроз сопствене веб-странице, налоге на друштвеној мрежи Фејсбук и платформи за резервацију смештаја Букинг, а који су изабрани због комплексних могућности и популарности међу корисницима Интернета.

Анкетно истраживање представника понуде о туристичкој конкурентности

Кандидат је за потребе дисертације спровео анкетно истраживање представника туристичке понуде о туристичкој конкурентности која се у литератури означава као кључни фактор за развој туризма. У оквиру поглавља кандидат дефинише теоријски оквир, поступак и представља резултате истраживања. Инструмент коришћен за истраживање је анкетни упитник који је формирао аутор – истраживач. Анкетни упитник садржи 16 питања која су распоређена у три дела: основни подаци о испитанику (пол, старосна доб, ниво образовања, радно место, место рада), оцена елемената Јужног Баната као туристичке дестинације (одабрани атрибути концептуалног модела туристичке конкурентности аутора Ричи и Кроуч) и прекогранична сарадња (свест о постојању пројеката и заинтересованост за сарадњу). Кандидат је вршио анкетирање на терену због слабог одзива онлајн анкетирања крајем 2013. године. Већина истраживања заснована су на испитивању ставова туриста, међутим како се ради о истраживању конкурентности мале, неразвијене туристичке дестинације на којој већину туриста чине пословни путници и посетиоци манифестација, добила би се једнострана слика предности и недостатака дестинације која не мора да буде нужно став осталих потенцијалних циљних група. Истовремено истраживања показују разлику у мишљењу и понашања туриста у реалним ситуацијама што је навело кандидата да се усмери на представнике туристичке понуде. Узорак чине микро предузећа са изузетком два хотела (мала предузећа) и представници туризма у јавном сектору у општинама Јужнобанатске области. Анкетирани су власници предузећа и средњи менаџмент код мањих предузећа, а код већих анкетирање је вршено на више нивоа.

Приликом анализе података коришћен је *IBM SPSS Statistics* софтвер за обраду статистичких података. За утврђивање да ли је разлика у ставовима између јавног и приватног сектора статистички значајна, коришћен је т-тест уз претпоставку неповезаних узорака и неједнаких варијанси. Како је истраживање усмерено на малу дестинацију, број попуњених анкета од стране јавног сектора у туризму је изузетно мали, што доводи до потешкоћа да се донесу статистички валидни закључци. Решење овог проблема кандидат је пронашао у примени корективног фактора коначних популација.

Резултати истраживања указују да испитаници сматрају да су главни конкуренти Јужнобанатској области суседне земље без Румуније и развијене домаће туристичке дестинације. Испитивани појединачни атрибути груписани су у пет главних детерминати према Концептуалном моделу: основни ресурси и атракције, подржавајући фактори и ресурси, детерминанте ограничења и проширења, дестинацијски менаџмент и политика планирање и развој дестинације. Најбоље су оцењени основни ресурси и атракције, односно гастрономија, мултикултурална средина и богатство културно-историјског наслеђа. Најслабије су оцењени

атрибути у групи политика, планирање и развој. Најбоље оцењен појединачни атрибут је гастрономија, а најслабији стране инвестиције у туризму дестинације. Упоређивањем ставова запослених у туристичким организацијама са ставовима запослених у приватним предузећима кандидат долази до значајно различитих оцена нарочито код индикатора активности локалних самоуправа у туризму, односно код оцене дестинацијског менаџмента, политике, планирања и развоја дестинације. Поређење ставова мушкараца и жена, као и ставова запослених у пограничним општинама у односу на унутрашње указују да не постоји значајна разлика. Жене и запослени у пограничним регијама дају благу предност испитиваним индикаторима.

Одрживи развој туризма

У поглављу о одрживом развоју кандидат представља концепт одрживог развоја, Агенду 21 и Агенду 21 2030, одрживи развој туризма са дефиницијама, принципима, приоритетним активностима за владине органе, туристичке организације и удружења туристичке привреде, приоритетне области за предузећа туристичке привреде, институционалну подршку и основне индикаторе одрживог туризма према Светској туристичкој организацији. Испитивање предложених индикатора јесте дуготрајан и сложен процес због чега се кандидат није бавио детаљном анализом, већ генералном оценом стања у Јужнобанатској области уз навођење законске регулативе, активности, институција и организација од значаја за одрживи развој у Србији и циљева одрживог развоја туризма у националној стратегији одрживог развоја.

Закључак

Имајући у виду да дискусија обухвата презентацију резултата истраживања у последњем делу рада је кандидат нагласио вредност добијених резултата истраживања са посебним освртом на полазне претпоставке. Након сагледавања природних и културних ресурса, њиховог стања, туристичког промета, туристичке валоризације и анализе туристичке конкурентности кандидат прихвата полазне претпоставке.

На основу низа анализа представљених у раду, као и на основу туристичке валоризације према методологији Светске туристичке организације кандидат прихвата прву хипотезу да постојећи природни и културни ресурси нису довољно активирани у туристичке сврхе. Кандидат прихвата другу хипотезу да предузећа која послују у области туризма недовољно примењују савремене облике пословања, технологије и концепт одрживог развоја након теренског истраживања и анализе употребе Интернета од стране локалних туристичких организација и репрезентативних смештајних објеката у општинама Јужнобанатске области. Трећа хипотеза да Јужнобанатска област није конкурентна туристичка дестинација, али располаже са ресурсима која је иста остварива потврђена је спроведеним анкетним истраживањем и обрадом добијених података. Резултати анкетног истраживања потврђују и претходне две постављене хипотезе. Поглавље завршава са предлозима активности које могу бити од користи стејкхолдерима у будућем развоју туризма дестинације.

VI СПИСАК НАУЧНИХ И СТРУЧНИХ РАДОВА КОЈИ СУ ОБЈАВЉЕНИ ИЛИ ПРИХВАЋЕНИ ЗА ОБЈАВЉИВАЊЕ НА ОСНОВУ РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА У ОКВИРУ РАДА НА ДОКТОРСКОЈ ДИСЕРТАЦИЈИ

Кандидат Наташа Дракулић Ковачевић има укупно 8 објављених научних радова од којих: један рад у категорији M21a, два рад у категорији M24, један рад у категорији M52 и више саопштења са скупова међународног значаја штампаних у изводу (M34).

Drakulić Kovačević, N., Kovačević, L, Stankov, U., Dragičević, V., Miletić, A. Applying destination competitiveness model to strategic tourism development of small destinations – The case of South Banat district, *Journal of Destination Marketing & Management*, vol.8, str. 114-124
DOI <http://dx.doi.org/10.1016/j.jdmm.2017.01.002> (M21a)

Dragičević V., Drakulić Kovačević N., Stankov U.: The Assessment of Tourist Attractiveness of South Banat Area in Serbia and Cross Border Cooperation with Romania, THE THIRD ROMANIAN-BULGARIAN-HUNGARIAN-SERBIAN CONFERENCE Geographical Research and Cross-Border Cooperation within the Lower Basin of the Danube, Srebrno jezero (Veliko Gradište) – Serbia, 18-21st September 2014 (M34)

VII ЗАКЉУЧЦИ ОДНОСНО РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА

На основу презентованих резултата уочено је да учесници туристичке понуде сматрају да Јужнобанатска област није довољно конкурентна. То потврђује и туристички промет из 2017. године који је износио око 31.365 долазака туриста што је око 6,3% укупног туристичког промета Војводине.

Анкетно истраживање указало је на конкурентске предности и недостатке Јужнобанатске области. Идентификоване су јаке тачке које могу бити полазна основа за повећање туристичке конкурентности. Најбоље су оцењени основни ресурси. Чак 10 од 12 испитиваних атрибута оцењено је високом оценом, а међу њима посебно се истичу гастрономија, мултикултурална средина, културно-историјско наслеђе и климатске карактеристике. Природни и културни ресурси су основа постојања винског, манифестационог, културног туризма и спортско-рекреативног туризма и истовремено најјаче тачке туристичке конкурентности Јужнобанатске области.

Резултати анкетног истраживања указују на значајну разлику у ставовима запослених у приватном и јавном сектору. Запослени у локалним туристичким организацијама индикаторе конкурентности оцењују вишим оценама у односу на приватни сектор. Значајно неслагање се уочава у домену дестинацијског менаџмента, политике планирања и развоја дестинације. Њиховим унапређењем уз бољу употребу Интернета у промоцији и дистрибуцији савремени трендови у сектору туристичке тражње могу се искористити у значајнијем обиму.

Туристичка валоризација указује да природни ресурси имају већу туристичку вредност у односу на културне. Најбоље оцењени ресурси су Делиблатска пешчара, Белоцркванска језера, Галерија наивне уметности у Ковачици и манифестација Берба грождја у Вршцу што је резултат континуаног улагања у квалитет и промотивне активности. Најмању туристичку вредност имају археолошка налазишта и дворци који нису уређени за туристичку презентацију. Најслабије оцењен фактор код природних и културних ресурса је значај који осликава имиџ ресурса и степен тражње, уз ограниченост процена степена тражње код природних добара због непостојања адекватне статистике. Културни ресурси нису припремљени за савременог туристу уз изузетак Галерије наивне уметности са окружењем. Најслабије оцењен фактор туристичких ресурса су значај и туристичка опрема и услуге, што проистиче из њихове уске повезаности. Ниска оцена указује на потребу за адекватном активацијом ресурса, уз одговарајуће менаџмент и маркетинг активности које ће допринети повећању опште туристичке вредности локалитета и регије.

SWOT анализа посматраног простора указује на исте закључке које су произашле из истраживања туристичке конкурентности и туристичке валоризације. Јаке тачке се односе на туристичко-географски положај, бројност и разноврсност природних и културних ресурсе, гостољубивост, док су слабе тачке квалитет понуде, људски ресурси, промотивне активности, слаба препознатљивост дестинације, степен коришћења Интернета и слично. Екстерно окружење указује на шансе у виду трендова туристичке тражње у погледу потраге за новим дестинацијама, кратким одморима, пораста употребе ИК технологија, побољшање имиџа Србије на међународном тржишту и континуирано повећање броја долазака страних туриста. Највећу претњу представљају нестабилна економија са лошим пословним окружењем, смањење куповне моћи становништва и осетљива политичка ситуација.

VIII ОЦЕНА НАЧИНА ПРИКАЗА И ТУМАЧЕЊА РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА

Кандидат је јасно и систематично уз помоћ текста, карата, слика, графичких и табеларних прилога приказао туристичке ресурсе, стање и могућности за развој туризма и оцену туристичке конкурентности изучаваног простора. Добијени резултати истраживања су јасно тумачени и прегледно приказани, уз одговарајућа образложења у тексту. На основу истих изведени су закључци који дају одговоре на постављене хипотезе, циљеве и задатке истраживања. Резултати рада су прецизно тумачени, научно оправдани и подржани релевантним наводима литературе и изворима података. На основу наведених резултата у оквиру дисертације адекватно су представљене препоруке будућег развоја туризма.

На основу начина приказивања и тумачења података Комисија констатује да рад садржи оригиналне научне резултате који задовољавају захтеве нивоа докторске дисертације.

Напомена: докторска дисертација је у библиотеци ПМФ-а прошла проверу плагијарности применом софтвера iThenticate, који је показао да “similarity index” износи 5% (према упутству произвођача све вредности испод 15% представљају оригиналан рад)

IX КОНАЧНА ОЦЕНА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:

1. Да ли је дисертација написана у складу са образложењем наведеним у пријави теме

Комисија сматра да је дисертација кандидата Наташе Дракулић Ковачевић написана у складу са образложењем написаним у пријави теме.

2. Да ли дисертација садржи све битне елементе

Комисија констатује да дисертација садржи све битне елементе који су карактеристични за ову врсту научних радова.

3. По чему је дисертација оригиналан допринос науци

Дисертација је оригинални допринос научној дисциплини туризам, будући да се по први пут емпиријски истражује туристичка конкурентност за простор Јужнобанатске области. Метод који је формиран за оцењивање представља надоградњу концептуалног модела туристичке конкурентности аутора Ричи и Кроуч. Модел је прилагођен изучавању конкурентности малих и неразвијених туристичких дестинација и може се применити у будућим научним истраживањима подручја сличних особина или у пракси при стратешком планирању. Додатно наглашава се потреба примене корективног фактора коначне популације при обради података. Истовремено први пут је извршена туристичка валоризација и SWOT анализа истраживане области.

На основу наведеног може се констатовати да докторска дисертација кандидата Наташе Дракулић Ковачевић представља оригинални научни рад и пружа конкретан допринос науци.

4. Недостаци дисертације и њихов утицај на резултат истраживања

Увидом у докторску дисертацију Комисија није уочила недостатке који би утицали на резултате истраживања.

X ПРЕДЛОГ:
На основу укупне оцене дисертације, комисија предлаже:
На основу укупног сагледавања и вредновања докторске дисертације кандидата Наташе Дракулић Ковачевић под називом „Развој туризма и оцена туристичке конкурентности Јужнобанатске области“ Комисија позитивно оцењује поменуту дисертацију и предлаже Наставно-научном већу Природно-математичког факултета, Универзитета у Новом Саду да прихвати позитивну оцену и одобри кандидату да докторску дисертацију под овим насловом јавно брани.

ПОТПИСИ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

У Новом Саду, 08.07.2019. године

Председница: др Кристина Кошић, ванредни професор,
Природно-математички факултет у Новом Саду

Ментор: др Угљеша Станков, ванредни професор,
Природно-математички факултет у Новом Саду

Чланица: др Невена Ђурчић, ванредни професор,
Природно-математички факултет у Новом Саду

Чан: др Добрица Јовичић, редовни професор,
Географски факултет у Београду

Чланица: др Вања Павлуковић, ванредни професор,
Природно-математички факултет у Новом Саду
